

**PORT OF ADRIA AD,
BAR**

**Finansijski iskazi
31. decembar 2016. godine i
Izvještaj nezavisnog revizora**

PORT OF ADRIA AD, BAR

S A D R Ź A J:

	Strana
Izvještaj nezavisnog revizora	1-3
Finansijski iskazi:	
Iskaz o ukupnom rezultatu	4
Iskaz o finansijskoj poziciji	5
Iskaz o promjenama na kapitalu	6
Iskaz o tokovima gotovine	7
Napomene uz finansijske iskaze	8-30

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima „Port of Adria“ AD, Bar

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza (strane 4 do 30) „Port of Adria“ AD, Bar (u daljem tekstu „Društvo“), koji obuhvataju iskaz o finansijskoj poziciji na dan 31. decembra 2016. godine i odgovarajući iskaz o ukupnom rezultatu, iskaz o promjenama na kapitalu i iskaz o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske iskaze.

Odgovornost rukovodstva za finansijske iskaze

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih iskaza u skladu sa Zakonom o računovodstvu Crne Gore, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih iskaza koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim iskazima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji Crne Gore, Zakonom o računovodstvu Crne Gore i standardima revizije primjenjivim u Crnoj Gori. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski iskazi ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim iskazima. Izbor postupaka zavisi od revizorskog prosuđivanja, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim iskazima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih iskaza u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola Društva. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procjena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih iskaza.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg negativnog mišljenja.

Osnove za negativno mišljenje

Kao što je objelodanjeno u napomeni 14 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, nekretnine, postrojenja i oprema su iskazana u iznosu od EUR 56.661.724. Na osnovu postojanja indikacija potencijalnog impariteta, u prethodnim izveštajnim periodima je izvršena provjera od strane nezavisnog procjenjivača da li su navedena sredstva obezvrijeđena, odnosno da li je njihova nadoknadiva vrijednost manja od vrijednosti iskazane u finansijskim iskazima, kako se to zahtijeva Međunarodnim računovodstvenim standardom (MRS) 36 – „Obezvrijeđenje sredstava“. Navedenim nezavisnim provjerama, izvršenim od strane nezavisnog procjenjivača, utvrđeno je da su nekretnine, postrojenja i oprema obezvrijeđena za iznos od EUR 26.297.361, a navedeni iznos obezvrijeđenja nije iskazan u finansijskim iskazima Društva u tekućoj godini, niti u prethodnim godinama. Saglasno tome, nekretnine, postrojenja i oprema Društva su, na dan 31. decembra 2016. godine, više iskazana za EUR 26.297.361, a akumulirani gubitak manje iskazan za navedeni iznos.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

Akcionarima „Port of Adria“ AD, Bar (nastavak)

Osnove za negativno mišljenje (nastavak)

Kao što je objelodanjeno u napomenama 17 i 28 uz finansijske iskaze, na dan 31. decembra 2016. godine, potraživanja i obaveze iz poslovanja iskazana su u iznosu od EUR 846.046, odnosno EUR 991.043, i sadrže potraživanja od Luke Bar AD, Bar u iznosu od EUR 212.214, odnosno obaveze prema istom preduzeću u iznosu od EUR 489.082. Društvo nije izvršilo usaglašavanje stanja potraživanja i obaveza sa Lukom Bar AD, Bar na dan 31. decembra 2016. godine i razlika po tom osnovu iznosi EUR 165.732 za potraživanja i EUR 22.357 za obaveze. Rukovodstvo Društva nije bilo u mogućnosti da izvrši usaglašavanje navedenih razlika do datuma izdavanja izvještaja revizora i, saglasno tome, nismo bili u mogućnosti da utvrdimo potencijalne efekte na priložene finansijske iskaze da je izvršeno usaglašavanje između Društva i Luke Bar AD, Bar.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo nije adekvatno procijenilo odloženi porez i prilikom izrade finansijskih iskaza za 2016. godinu nisu iskazani ukupni odloženi porezi za procijenjene buduće poreske efekte privremenih razlika, neiskorišćenih prenijetih poreskih gubitaka i poreskih kredita kao ni odgovarajuća objelodanjivanja u skladu sa MRS 12 „Porezi na dobitak“, kao ni po osnovu neevidentiranih efekata procijenjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme. Na osnovu raspoloživih informacija, nismo bili u mogućnosti da kvantifikujemo mogući iznos odloženog poreza i efekte na priložene finansijske iskaze.

Negativno mišljenje

Po našem mišljenju, zbog značaja pitanja iskazanih u Osnovama za negativno mišljenje, finansijski iskazi ne prikazuju istinito i objektivno finansijsku poziciju Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na sledeće:

- a) Kao što je objelodanjeno u napomenama 11, 22 i 32, na dan 31. decembra 2016. godine, Društvo je izvršilo rezervisanje u skladu sa MRS 19 „Beneficije zaposlenima“ u iznosu od EUR 76.366, kao i priznalo prihod od EUR 418.498 na osnovu različite osnovice obračuna i primijenjenih odredbi kolektivnih ugovora o radu. Do datuma izdavanja ovih finansijskih iskaza, Društvu je dostavljen pravni stav Vrhovnog suda Crne Gore o validnosti Pojedinačnog kolektivnog ugovora i primjenjivosti Granskog kolektivnog ugovora za pomorski saobraćaj i lučko-pretovarne usluge (u daljem tekstu: Granski kolektivni ugovor). Društvo nije izvršilo novi aktuarski obračun u skladu sa Granskim kolektivnim ugovorom, jer Rukovodstvo Društva smatra da Granski kolektivni ugovor nije validan. Potencijalni ishod navedenog spora, kao i eventualni efekti na finansijske iskaze, ne mogu se sa sigurnošću predvidjeti na dan izdavanja ovog izvještaja.
- a) Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iskazalo neto gubitak od EUR 1.799.217, a na navedeni datum akumulirani gubitak iznosi EUR 24.790.032 (bez efekata na akumulirani gubitak objelodanjenih u paragrafu Osnove za negativno mišljenje), a tekuće obaveze su veće od njegove obrtno imovine za EUR 1.008.093. Sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja zavisi od kontinuirane finansijske podrške od strane Matičnog društva. Globalni krajnji vlasnik Društva, Global Liman Islermeleri A.S. Turska, dostavio je pismo podrške 25. januara 2017. godine kojim se obavezao da će obezbijediti finansijsku podršku potrebnu za neometano poslovanje Društva u periodu od 12 mjeseci od datuma izdavanja izvještaja revizora.

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi sa prethodno navedenim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA (nastavak)

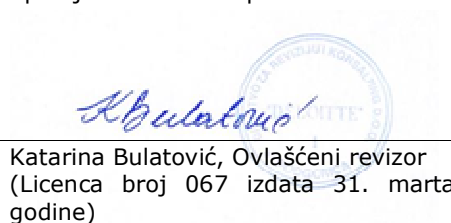
Akcionarima „Port of Adria“ AD, Bar (nastavak)

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih iskaza na dan i za godinu koja se završava 31. decembra 2015. godine je obavio drugi revizor koji je u svom izvještaju od 17. marta 2016. godine izrazio mišljenje sa rezervom na naprijed navedene finansijske iskaze zbog procjene nadoknadive vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme i neodgovarajuće procjene odloženih poreza.

Deloitte d.o.o. Podgorica

12. maja 2017. godine



Katarina Bulatović, Ovlašćeni revizor
(Licenca broj 067 izdata 31. marta 2015.
godine)

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija/Pozicija	Napomena	Tekuća 2016. godina	Prethodna 2015. godina <i>Reviziju izvršio drugi revizor</i>
	POSLOVNI PRIHODI		7.209.278	8.006.734
1	Prihodi od prodaje	4	7.131.685	7.685.003
2	Ostali poslovni prihodi		77.593	321.731
	POSLOVNI RASHODI		(8.825.205)	(10.031.499)
1	Nabavna vrijednost prodane robe		-	(4.523)
2	Troškovi materijala	5	(351.506)	(404.023)
3	Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	6	(5.848.782)	(6.772.618)
4	Troškovi amortizacije i rezervisanja	7	(1.378.007)	(1.372.145)
5	Ostali poslovni rashodi	8	(1.246.910)	(1.478.190)
A	POSLOVNI REZULTAT		(1.615.927)	(2.024.765)
I	Finansijski prihodi	9	171.039	300.724
II	Finansijski rashodi	10	(739.764)	(1.134.129)
B	FINANSIJSKI REZULTAT		(568.725)	(833.405)
I	Ostali prihodi	11	523.450	305.262
II	Ostali rashodi	12	(97.477)	(170.692)
C	REZULTAT IZ OSTALIH AKTIVNOSTI		425.973	134.570
F	REZULTAT PRIJE OPOREZIVANJA		(1.758.679)	(2.723.600)
H	PORESKI RASHOD PERIODA		(40.538)	(29.619)
1	Tekući porez na dobit		-	-
2	Odloženi poreski prihodi/(rashodi)		(40.538)	(29.619)
I	NETO REZULTAT		(1.799.217)	(2.753.219)
J	GUBITAK PO AKCIJI		(0.0261)	(0.0400)

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

Ovi finansijski iskazi su usvojeni od strane rukovodstva „Port of Adria“ AD, Bar 30. marta 2017. godine.

Potpisano u ime „Port of Adria“ AD, Bar:

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih
iskaza

Izvršni direktor

Eren Yeltekin

M.P. Sedat Kara

PORT OF ADRIA

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI
Na dan 31. decembra 2016. godine
(Iznosi u EUR)

<i>Red. broj propisanog obrasca</i>	Kategorija / Pozicija	Napomena	Tekuća 2016. godina	Prethodna 2015. godina <i>Reviziju izvršio drugi revizor</i>
	AKTIVA			
B	STALNA IMOVINA		59.789.790	57.781.535
II	Nematerijalna ulaganja	13	420.481	293.395
	Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva		56.661.724	54.433.114
III			56.661.724	54.433.114
1	Nekretnine, postrojenja i oprema	14	56.661.724	54.433.114
IV	Dugoročni finansijski plasmani		2.707.585	3.055.026
3	Ostali dugoročni finansijski plasmani	15	2.707.585	3.055.026
E	OBRTNA SREDSTVA		3.043.073	2.210.882
I	Zalihe	16	615.540	605.860
	Kratkoročna potraživanja, plasmani i gotovina		2.427.533	1.605.022
II			2.427.533	1.605.022
1	Potraživanja	17	846.046	1.169.294
3	Kratkoročni finansijski plasmani	18	190.679	-
4	Gotovinski ekvivalenti i gotovina	19	1.165.414	173.322
5	Porez na dodatu vrijednost i AVR	20	225.394	262.406
F	UKUPNA AKTIVA		62.832.863	59.992.417
	PASIVA			
A	KAPITAL		46.483.367	48.282.584
I	Osnovni kapital	21	71.248.399	71.248.399
III	Rezerve		25.000	25.000
VIII	Gubitak		(24.790.032)	(22.990.815)
	DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE		12.149.767	8.265.628
B			12.149.767	8.265.628
I	Dugoročna rezervisanja	22	76.366	610.058
II	DUGOROČNE OBAVEZE		12.073.401	7.655.570
1	Dugoročni krediti	23	-	241.652
2	Ostale dugoročne obaveze	24	12.073.401	7.413.918
C	ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE		148.563	108.025
D	KRA TKOROČNA REZERVISANJA I KRA TKOROČNE OBAVEZE		4.051.166	3.336.180
I	KRA TKOROČNE OBAVEZE		4.051.166	3.336.180
1	Kratkoročne finansijske obaveze	25	984.854	853.731
3	Obaveze iz poslovanja	28	991.043	869.368
	Ostale kratkoročne obaveze i pasivna vremenska rezgraničenja		1.881.592	1.227.026
4			1.881.592	1.227.026
5	Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda		193.677	386.055
E	UKUPNA PASIVA		62.832.863	59.992.417

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
Za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine
(Iznosi u EUR)

Sadržaj / opis	Osnovni kapital	Rezerve	Gubitak	Neraspoređena dobit	Ukupno
<i>Reviziju izvršio drugi revizor</i>					
Stanje, 1. januara 2015.	71.248.399	25.000	(20.237.596)	-	51.035.803
Gubitak tekuće godine	-	-	(2.753.219)	-	(2.753.219)
Stanje, 31. decembra 2015.	<u>71.248.399</u>	<u>25.000</u>	<u>(22.990.815)</u>	<u>-</u>	<u>48.282.584</u>
Stanje, 1. januara 2016.	71.248.399	25.000	(22.990.815)	-	48.282.584
Gubitak tekuće godine	-	-	(1.799.217)	-	(1.799.217)
Stanje, 31. decembra 2016.	<u>71.248.399</u>	<u>25.000</u>	<u>(24.790.032)</u>	<u>-</u>	<u>46.483.367</u>

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE
U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine
(Iznosi u EUR)

Kategorija/Pozicija	Tekuća 2016. godina	Prethodna 2015. godina <i>Reviziju izvršio drugi revizor</i>
A. Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	7.684.516	7.801.065
Prodaja i primljeni avansi	7.423.126	7.624.649
Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	2.273	8
Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	259.117	176.408
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(6.997.181)	(8.153.098)
Isplate dobavljačima i dati avansi	(1.032.915)	(876.377)
Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	(5.783.994)	(6.871.947)
Plaćene kamate	(50.166)	(76.358)
Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	(130.106)	(328.416)
Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti	687.335	(352.033)
B. Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	186.013	171.253
Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	186.013	171.253
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja	(867.749)	(986.355)
Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	(867.749)	(986.355)
Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja	(681.736)	(815.102)
C. Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	3.997.488	1.561.346
Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	2.260.000	1.307.208
Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	1.737.488	254.138
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(3.010.530)	(280.978)
Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	(3.010.530)	(280.978)
Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja	986.958	1.280.368
D. Neto tok gotovine	992.557	113.233
E. Gotovina na početku izvještajnog perioda	173.322	60.205
F. Pozitivne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	-	98
G. Negativne kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	(465)	(214)
H. Gotovina na kraju izvještajnog perioda	1.165.414	173.322

Napomene na narednim stranama
čine sastavni dio ovih finansijskih iskaza.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

1. DJELATNOST

AD „Port of Adria“ Bar (u daljem tekstu: „Društvo“) osnovano je Odlukom o restrukturiranju putem odvajanja uz osnivanje novog društva koju je donijela Skupština akcionara AD „Luka Bar“ Bar dana 04. septembra 2009. godine. Odluka o restrukturiranju donijeta je na osnovu člana 22. Zakona o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 80/2008, 40/2010, 36/2011 i 40/2011).

Prenosom dijela imovine i kapitala AD „Luka Bar“, Bar, formiran je akcionarski kapital Društva u iznosu od EUR 65.196.596 koji čini 56.766.736 običnih akcija, nominalne vrijednosti jedne akcije od EUR 1,1485. U 2011. godini izvršeno je povećanje akcijskog kapitala Društva u formi zatvorene emisije akcija u korist Republike Crne Gore. Ukupna nominalna vrijednost ove emisije iznosila je EUR 6.051.803, i istom je emitovano 12.040.993 običnih akcija nominalne vrijednosti od po EUR 0,5026.

Ugovorom o kupoprodaji 62,09% državnog kapitala u Društvu od 15. novembra 2013. godine kompanija Global Liman Isletmeleri Anonim Sirketi iz Istanbula, Turska (Global Ports) postala je većinski vlasnik Društva.

U skladu sa Zakonom o privrednim društvima Republike Crne Gore Društvo je registrovano u Centralnom registru Privrednog suda u Podgorici pod br. 4-0009050/001. Društvo je kao emitent hartija od vrednosti registrovano kod Komisije za hartije od vrednosti pod br. 499.

Osnovna djelatnost Društva je pretovar, utovar i istovar robe, skladištenje svih vrsta robe, skladištenje u slobodnim zonama i skladištenje u skladištima za opšte terete. Društvo može obavljati i druge djelatnosti u skladu sa svojim Statutom.

Organi upravljanja i rukovođenja Društvom su Skupština akcionara, kao najviši organ Društva, Odbor direktora kao organ upravljanja i rukovođenja Društvom, Izvršni direktor i sekretar Društva. Skupštinu akcionara čine svi vlasnici akcija, odnosno ovlašćeni predstavnici akcionara Društva.

Sjedište Društva je u Baru, Obala 13. jula bb. Na dan 31. decembra 2016.godine, broj zaposlenih u Društvu je bio 367 (31. decembra 2015: 389).

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAČUNOVODSTVENI METOD

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza

Društvo ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG“, br. 52/16) i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 5/11).

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Crne Gore, Međunarodni računovodstveni standardi („MRS“) i Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja („MSFI“) objavljeni od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, moraju biti usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore koji je od odgovarajućeg organa Međunarodne federacije računovođa (IFAC) dobio pravo na prevod i objavljivanje. Dakle, samo MSFI i MRS zvanično usvojeni i objavljeni od strane odgovarajućeg nadležnog organa Crne Gore mogu biti u primjeni. Posljednji MSFI i MRS koji su zvanično prevedeni su iz 2009. godine (osim MSFI 7), kao i novodonijeti MSFI 10, 11, 12 i 13 koji se primjenjuju od 2013. godine. Imajući u vidu efekte koje navedena odstupanja računovodstvenih propisa Crne Gore od MSFI i MRS mogu imati na prezentaciju finansijskih iskaza Društva, priloženi finansijski iskazi se u tom dijelu razlikuju i odstupaju od MSFI i MRS i ne mogu se tretirati kao finansijski iskazi sastavljeni u skladu sa MSFI i MRS.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA
I RAČUNOVODSTVENI METOD (nastavak)

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih iskaza (nastavak)

Finansijski iskazi su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama. Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih iskaza primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Ovdje prezentirani finansijski iskazi Društva su iskazani u eurima (EUR), koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski iskazi u Crnoj Gori.

2.2. Stalnost poslovanja

Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine iskazalo neto gubitak od EUR 1.799.217 (2015: EUR 2.753.219), prihodi Društva su se smanjili u poređenju sa prethodnim periodom za EUR 553.318, a tekuće obaveze su veće od njegove obrtne imovine za EUR 1.008.093. Sposobnost Društva da nastavi da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja zavisi od kontinuirane finansijske podrške od strane Matičnog društva. Globalni krajnji vlasnik Društva, tj. Global Liman Islermeleri A.S. Turska dostavio je pismo podrške 25. januara 2017. godine kojim se obavezao da će obezbediti finansijsku podršku potrebnu za neometano poslovanje Društva u periodu od 12 meseci od datuma izdavanja izvještaja revizora.

Priloženi finansijski iskazi za 2016. godinu sastavljeni su uz pretpostavku njegovog kontinuiranog nastavka poslovanja i ne sadrže korekcije, koje bi eventualno bile potrebne ukoliko Društvo ne bude u mogućnosti da nastavi sa poslovanjem u skladu sa konceptom stalnosti poslovanja.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Preračunavanje stranih valuta

a) *Funkcionalna i valuta prikazivanja*

Stavke uključene u finansijske iskaze Društva se odmjeravaju i prikazuju u eurima ("EUR").

b) *Transakcije i stanja*

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2 Finansijski instrumenti

Klasifikacija

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sljedeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i sredstva koja se drže do roka dospeljeća. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih plasmana u momentu inicijalnog priznavanja.

Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednostima iskazuju u bilansu uspjeha

Finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha su finansijska sredstva koja se drže radi trgovanja. Finansijsko sredstvo se klasifikuje u ovu kategoriju ukoliko je pribavljeno prvenstveno radi prodaje u kratkom roku. Derivati se takođe klasifikuju kao sredstva koja se drže radi trgovanja, osim ako su određeni kao instrument zaštite od rizika. Društvo nema navedena sredstva

Potraživanja iz poslovnih odnosa

Potraživanja predstavljaju nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja, koja se ne kotiraju ni na jednom aktivnom tržištu. Uključuju se u tekuća sredstva, osim ukoliko su im rokovi dospeljeća duži od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja. U tom slučaju se klasifikuju kao dugoročna sredstva.

Potraživanja od kupaca obuhvataju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i mjere se po vrijednosti iz originalne fakture. Potraživanja od kupaca nastaju iz poslovnih aktivnosti Društva.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su nederivatna finansijska sredstva koja su naznačena kao raspoloživa za prodaju i nisu klasifikovana kao krediti i potraživanja, finansijska sredstva koje se drže do dospeljeća ili finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju su plasmani za koje postoji namjera držanja u neodređenom vremenskom periodu, koji mogu biti prodane zbog potrebe za likvidnošću ili usljed promjene kamatnih stopa, deviznih kurseva ili tržišnih cijena. Ukoliko za finansijska sredstva raspoloživa za prodaju ne postoji aktivno tržište, ukoliko su sa fiksnim rokom dospeljeća, finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti primjenom metoda efektivne kamatne stope.

Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrdivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeljeća, koja rukovodstvo ima namjeru i mogućnost da drži do dospeljeća. U slučaju da Društvo odluči da proda značajan dio finansijskih sredstava koja se drže do dospeljeća, cijela kategorija će biti reklasifikovana kao raspoloživa za prodaju. Finansijska sredstva koja se drže do dospeljeća klasifikuju se kao dugoročna sredstva, osim ako su rokovi dospeljeća kraći od 12 mjeseci od datuma bilansa stanja, kada se klasifikuju kao kratkoročna sredstva.

Priznavanje finansijskih sredstava

Kupovina ili prodaja finansijskog sredstva se evidentira korišćenjem računovodstvenog obuhvatanja na datum saldiranja transakcije.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.2 Finansijski instrumenti (nastavak)

Vrednovanje finansijskih sredstava

Finansijski instrumenti inicijalno se vrednuju po tržišnoj vrijednosti koja uključuje transakcione troškove kod svih finansijskih sredstava ili obaveza osim onih koja se vrednuju po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva koja se vode po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha inicijalno se priznaju po fer vrijednosti, a transakcioni troškovi terete troškove poslovanja u bilansu uspjeha.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i finansijska sredstva po fer vrijednosti čiji se efekti promjena u fer vrijednosti iskazuju u bilansu uspjeha se nakon inicijalnog priznavanja, iskazuju po fer vrijednosti.

Kredit i potraživanja, kao i finansijska sredstva koje se drže do dospelja, vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava

Društvo vrši isknjiženje finansijskog sredstva kada prava na priliv gotovine po osnovu tog sredstva isteknu ili kada ta prava prenesu na drugoga. Svako pravo po prenijetoj finansijskoj aktivnosti, kreirano ili zadržano od strane Društva, priznaje se kao posebno sredstvo ili obaveza.

Vrednovanje po amortizovanim vrijednostima

Amortizovana vrijednost finansijskog sredstva je iznos po kome se sredstva inicijalno vrednuju, umanjeno za otplate glavnice, a uvećano ili umanjeno za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Vrednovanje po fer vrijednosti

Fer vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji sredstvo može biti razmijenjeno, ili obaveza izmirena, između obaviještenih, voljnih strana u okviru nezavisne transakcije. Fer vrijednost se određuje primjenom dostupnih tržišnih informacija na dan izvještavanja i ostalih modela vrednovanja koje Društvo koristi.

Fer vrijednost pojedinih finansijskih instrumenata iskazanih po nominalnoj vrijednosti je približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti. Ovi instrumenti obuhvataju gotovinu, kao i potraživanja i obaveze koje nemaju ugovoreno dospelje, ni ugovorenu fiksnu kamatnu stopu.

Potraživanja i obaveze se svode na sadašnju vrijednost diskontovanjem budućih novčanih tokova uz korišćenje tekućih kamatnih stopa. Rukovodstvo je mišljenja da usljed prirode poslovanja Društva i njegovih opštih politika, nema značajnih razlika između knjigovodstvene i fer vrijednosti finansijskih sredstava i obaveza.

Obezbjeđenje finansijskih sredstava

Ispravka vrijednosti se iskazuje kada postoji objektivan dokaz da Društvo neće moći da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske teškoće kupca, vjerovatnoća da će kupac otići u stečaj ili finansijsku reorganizaciju, propust ili kašnjenje u plaćanju duže od dana dospelja, smatraju se indikatorima da je umanjena vrijednost potraživanja.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.2 Finansijski instrumenti (nastavak)***Finansijske obaveze*

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrijednosti koja predstavlja poštenu vrijednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Amortizovana vrijednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze predstavljaju obaveze po osnovu uzetih dugoročni kredita u zemlji i inostranstvu i odloženi porez.

Kratkoročne obaveze

Kratkoročnim obavezama smatraju se obaveze koje dospijevaju u roku do godinu dana, od dana činidbe, odnosno od dana godišnjeg bilansa.

Kratkoročne obaveze predstavljaju obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu, obaveze za tekući dio dugoročnih kredita, obaveze za kamate po osnovu uzetih kredita, obaveze za poreze i doprinose, obaveze za zarade i naknade zarada i ostale kratkoročne obaveze.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospijeva u periodu do 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenijeta na drugoga.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima se podrazumijevaju gotovina u blagajni, sredstva na računima kod poslovnih banaka i ostala visoko likvidna finansijska aktiva sa dospijećem do tri mjeseca.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.3 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, odnosno po pretpostavljenoj nabavnoj vrijednosti zasnovanoj na procjeni vrijednosti sredstava. Pretežan dio sredstava Društva klasifikovanih kao nekretnine, postrojenja i oprema ima pretpostavljenu nabavnu vrijednost proisteklu iz procjene vrijednosti imovine (nekretnine i oprema) AD "Luka Bar" na dan 01.01.2008. godine. Nabavna vrijednost je umanjena za akumuliranu ispravku vrijednosti. Nabavna vrijednost uključuje izdatke koji su direktno pripisivi nabavci sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano utvrditi. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha perioda u kome su nastali.

Amortizacija sredstava obračunava se primjenom proporcionalne metode, kako bi se rasporedila njihova nabavna vrijednost tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja, kao što slijedi:

Godine	
Građevinski objekti	53-80
Kontejneri	5-30
Portalne dizalice	15
Viljuškari	5-12
Motorna vozila	6-7
Kompjuteri	4-9
Ostala oprema	2-20

Dobici i gubici po osnovu otuđenja sredstva utvrđuju se kao razlika između fakturisanog iznosa i knjigovodstvene vrijednosti i iskazuju se u bilansu uspeha u okviru 'Ostalih prihoda/rashoda'.

3.4 Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročne finansijske plasmane Društva čine dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima. Ova finansijska sredstva se inicijalno priznaju po fer vrijednosti odliva uvećanoj za transakcione troškove. Nakon inicijalnog priznavanja, dati krediti se umanjuju za otplaćeni iznos.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.5 Zalihe**

Zalihe se vrednuju po nižoj od cijene koštanja i neto prodajne vrijednosti. Cijena koštanja se utvrđuje primjenom metode ponderisanog prosječnog troška.

3.6 Osnovni kapital

Društvo je organizovano u formi akcionarskog društva. Obične akcije klasifikovane su kao akcijski kapital.

3.7 Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju kada Društvo ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja, i kada je u većoj mjeri vjerovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava, i kada se može pouzdano procijeniti iznos obaveze. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, vjerovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao cjeline. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta vjerovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Rezervisanje se odmjerava po sadašnjoj vrijednosti izdatka potrebnog za izmirenje obaveze, primjenom diskontne stope prije poreza koja odražava tekuću tržišnu procjenu vrijednosti novca i rizike povezane sa obavezom.

3.8 Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrijednosti priliva, bez nastalih transakcionih troškova. U narednim periodima obaveze po kreditima se iskazuju po amortizovanoj vrijednosti. Sve razlike između ostvarenog priliva (umanjenog za transakcione troškove) i iznosa otplata, priznaju se u bilansu uspjeha u periodu korišćenja kredita primjenom metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Društvo nema bezuslovno pravo da odloži izmirenje obaveza za najmanje 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja.

3.9 Obaveze prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima se inicijalno iskazuju po fer vrijednosti, a naknadno se odmjeravaju prema amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

3.10 Tekući i odloženi porez na dobit

Poreski rashodi perioda uključuju tekući i odloženi porez. Obračunati porez na dobit priznaje se u bilansu uspjeha, izuzev iznosa koji se odnosi na stavke direktno priznate u kapitalu, u kom slučaju se i porez priznaje u kapitalu.

Tekući porez na dobit se obračunava na datum bilansa stanja na osnovu važeće zakonske poreske regulative Crne Gore gdje Društvo posluje i ostvaruje oporezivu dobit.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

3.10 Tekući i odloženi porez na dobit (nastavak)

Odloženi porez na dobit se priznaje korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim iskazima. Međutim, odloženi porez na dobit se računovodstveno ne obuhvata ukoliko proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze, u transakciji različitoj od poslovne kombinacije, koje u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvenu ni na oporezivu dobit ili gubitak.

Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

3.11 Primanja zaposlenih

a) Obaveze za penzije

Društvo izdvaja doprinose u državne penzije fondove na obaveznoj osnovi. Kada su doprinosi jednom uplaćeni, Društvo nema dalju obavezu plaćanja doprinosa.

b) Otpremnine

U skladu s odredbama Opšteg kolektivnog ugovora, Društvo je obavezno da zaposlenima prilikom penzionisanja isplati otpremninu u visini od tri minimalne neto zarade. Ova vrsta otpremnina dospijeva za isplatu u razdoblju dužem od 12 mjeseci nakon datuma bilansa stanja, pa se zato njihova vrijednost svodi na sadašnju vrijednost.

c) Bonusi

Društvo priznaje obavezu i trošak za bonuse u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

3.12 Priznavanje prihoda

Prihod uključuje fer vrijednost primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, rabata i popusta.

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmjeriti, kada je vjerovatno da će u budućnosti Društvo imati ekonomske koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Društva, kao što je u daljem tekstu opisano. Iznos prihoda se ne smatra pouzdano mjerljivim sve dok se ne riješe sve potencijalne obaveze koje mogu nastati u vezi sa prodajom. Svoje procjene Društvo zasniva na rezultatima iz prethodnog poslovanja, uzimajući u obzir tip kupca, vrstu transakcije i specifičnosti svakog posla.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine**3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)****3.12 Priznavanje prihoda (nastavak)***Prihod od prodaje usluga*

Društvo prodaje usluge pretovara, utovara, istovara i skladištenja robe. Ove usluge se pružaju na bazi ugovora sa fiksnom cijenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima u pogledu količina robe koja je predmet manipulisanja.

Prihod od ugovora sa fiksnom cijenom za pružanje usluga skladištenja robe se priznaje po metodu stepena završenosti. Prema ovom metodu, prihod se generalno priznaje na osnovu izvršenih usluga do datog datuma.

Prihod od ugovora za izvršene usluge sa fiksnom cijenom za pružanje usluga pretovara, utovara, istovara i skladištenja robe, generalno se priznaje u periodu kada su usluge izvršene, korišćenjem proporcionalne metode tokom trajanja ugovora.

Ukoliko nastanu okolnosti koje mogu da promijene početne procjene prihoda, troškova ili vrijeme potrebno za kompletiranje, procjene se revidiraju. Ova revidiranja mogu dovesti do povećanja ili smanjenja procijenjenih prihoda ili troškova i odražavaju se na prihod u periodu u kome je rukovodstvo priznalo okolnosti koje su dovele do revidiranja.

3.13 Zakup

Zakupi gdje zakupodavac zadržava značajniji dio rizika i koristi od vlasništva klasifikuju se kao operativni zakupi. Kada je sredstvo dato u operativni zakup to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Društvo daje u operativni zakup nekretnine (skladišta) i opremu.

4. PRIHODI OD PRODAJE

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Prihodi od prodaje		
- Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu	1.143.337	2.375.192
- Prihodi od prodaje usluga na inostranom tržištu	5.988.025	5.301.687
- Ostali poslovni prihodi	323	8.124
	<u>7.131.685</u>	<u>7.685.003</u>

5. TROŠKOVI MATERIJALA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi goriva i maziva	130.545	156.045
Troškovi energije	20.309	45.433
Troškovi ostalog režijskog materijala i rezervnih djelova	156.647	150.110
Troškovi vode	44.005	52.435
	<u>351.506</u>	<u>404.023</u>

6. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi bruto zarada	3.620.805	4.317.594
Troškovi naknada upravnog odbora	15.437	1.245
Doprinosi na zarade na teret poslodavca	498.275	591.939
Troškovi prevoza	169.590	188.264
Troškovi dnevnica i troškova na službenim putovanjima	11.747	8.393
Troškovi ugovora o djelu	6.530	7.097
Troškovi otpremnina po socijalnom programu	1.511.219	682.729
Ostali lični rashodi	15.179	975.357
	<u>5.848.782</u>	<u>6.772.618</u>

7. TROŠKOVI AMORTIZACIJE I REZERVISANJA

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi amortizacije		
- Troškovi amortizacije materijalne imovine (napomena 14)	1.374.070	1.290.936
- Troškovi amortizacije nematerijalne imovine (napomena 13)	2.188	2.947
Troškovi rezervacije za otpremnine i jubilarne nagrade (napomena 22)	1.749	78.262
	<u>1.378.007</u>	<u>1.372.145</u>

8. OSTALI POSLOVNI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Troškovi reklame i propagande	25.264	10.617
Troškovi premija osiguranja	216.470	216.114
Troškovi PTT usluga	35.380	37.621
Troškovi održavanja	123.574	161.241
Troškovi zakupa	1.072	2.959
Troškovi reprezentacije	12.481	12.360
Troškovi transportnih usluga	17.962	959
Troškovi advokatskih i drugih stručnih usluga	75.111	57.336
Troškovi operativnog lizinga – koncesije	450.000	450.000
Troškovi platnog prometa	13.988	21.500
Troškovi poreza	123.499	114.726
Troškovi komunalija	26.637	45.719
Drugi poslovni rashodi	125.472	347.038
	<u>1.246.910</u>	<u>1.478.190</u>

9. FINANSIJSKI PRIHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Prihodi od kamata	2.450	10
Pozitivne kursne razlike – transakcije sa povezanim pravnim licima <i>Global ports holding</i>	168.008	299.770
Pozitivne kursne razlike – ostale transakcije	581	944
	<u>171.039</u>	<u>300.724</u>

10. FINANSIJSKI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Rashodi kamata – povezana pravna lica (napomena 29)	397.189	258.327
Negativne kursne razlike – transakcije sa povezanim pravnim licima <i>Global ports holding</i>	290.521	640.177
Negativne kursne razlike – ostale transakcije	1.008	752
Rashodi kamata	51.046	234.873
	<u>739.764</u>	<u>1.134.129</u>

11. OSTALI PRIHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Prihodi po osnovu naplate sumnjivih i spornih potraživanja	2.257	262.653
Viškovi robe	1.109	895
Dobici od prodaje osnovnih sredstava	7.585	294
Prihodi od otpisanih obaveza	11.912	-
Prihodi po osnovu ukidanja rezervacija za otpremnine i jubilarne nagrade (napomena 22)	418.498	-
Prihodi od prodaje korisnog otpada	51.589	12.832
Ostali prihodi	30.500	28.588
	523.450	305.262

12. OSTALI RASHODI

	(Iznosi u EUR)	
	Godina koja se završava	
	31. decembra	
	2016.	2015.
Gubici od prodaje osnovnih sredstava	61.964	23.416
Gubici od otpisa zaliha	5.519	1.565
Troškovi ispravke sumnjivih i spornih potraživanja	3.789	113.872
Troškovi otpisa sumnjivih i spornih potraživanja	13.587	31.839
Ostali rashodi	12.618	-
	97.477	170.692

13. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Nematerijalna ulaganja	Ukupno
Nabavna vrijednost			
Stanje, 1. januara 2015.	69.799	-	69.799
Prenos na Nekretnine, postrojenja i opremu	(47.840)	-	(47.840)
Nabavke u toku godine	274.383	-	274.383
Prenos	(11.198)	11.198	-
Stanje, 31. decembra 2015.	285.144	11.198	296.342
Stanje, 1. januara 2016.	285.144	11.198	296.342
Prenos na nematerijalna ulaganja sa NPO	-	41.668	41.668
Nabavke u toku godine	117.391	-	117.391
Prenos	(349.290)	349.290	-
Otuđenja	(29.785)	-	(29.785)
Stanje, 31. decembra 2016.	23.460	402.156	425.616
Ispravka vrijednosti			
Stanje, 1. januara 2015.	-	-	-
Amortizacija (napomena 7)	-	2.947	2.947
Stanje, 31. decembra 2015.	-	2.947	2.947
Stanje, 1. januara 2016.	-	2.947	2.947
Amortizacija (napomena 7)	-	2.188	2.188
Stanje, 31. decembra 2016.	-	5.135	5.135
Sadašnja vrijednost			
31. decembra 2016. godine	<u>23.460</u>	<u>397.021</u>	<u>420.481</u>
31. decembra 2015. godine	<u>285.144</u>	<u>8.251</u>	<u>293.395</u>

14. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	(Iznosi u EUR)				
	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Sredstva u pripremi	Ukupno
Nabavna vrijednost					
Stanje, 1. januara 2015.	5.360.331	53.869.236	3.080.508	457.497	62.767.572
Prenos sa nematerijalnih ulaganja	-	-	-	47.840	47.840
Nabavke u toku godine	-	-	-	1.327.217	1.327.217
Prenos	-	-	1.463.862	(1.463.862)	-
Otuđenja	-	-	(134.751)	-	(134.751)
Stanje, 31. decembra 2015.	<u>5.360.331</u>	<u>53.869.236</u>	<u>4.409.619</u>	<u>368.692</u>	<u>64.007.878</u>
Stanje, 1. januara 2016.	5.360.331	53.869.236	4.409.619	368.692	64.007.878
Prenos na nematerijalna ulaganja	-	-	-	(41.668)	(41.668)
Nabavke u toku godine	-	-	-	3.691.709	3.691.709
Prenos	-	116.400	1.995.054	(2.111.454)	-
Otuđenja	-	(26.068)	(87.815)	(6.182)	(120.065)
Stanje, 31. decembra 2016.	<u>5.360.331</u>	<u>53.959.568</u>	<u>6.316.858</u>	<u>1.901.097</u>	<u>67.537.854</u>
Ispravka vrijednosti					
Stanje, 1. januara 2015.	-	6.538.674	1.856.488	-	8.395.162
Amortizacija (napomena 7)	-	931.718	359.218	-	1.290.936
Otuđenja	-	-	(111.334)	-	(111.334)
Stanje, 31. decembra 2015.	<u>-</u>	<u>7.470.392</u>	<u>2.104.372</u>	<u>-</u>	<u>9.574.764</u>
Stanje, 1. januara 2016.	-	7.470.392	2.104.372	-	9.574.764
Amortizacija (napomena 7)	-	932.299	441.771	-	1.374.070
Otuđenja	-	(5.351)	(67.353)	-	(72.704)
Stanje, 31. decembra 2016.	<u>-</u>	<u>8.397.340</u>	<u>2.478.790</u>	<u>-</u>	<u>10.876.130</u>
Sadašnja vrijednost					
31. decembra 2016. godine	<u>5.360.331</u>	<u>45.562.228</u>	<u>3.838.068</u>	<u>1.901.097</u>	<u>56.661.724</u>
31. decembra 2015. godine	<u>5.360.331</u>	<u>46.398.844</u>	<u>2.305.247</u>	<u>368.692</u>	<u>54.433.114</u>

Društvo je kao sredstvo obezbjeđenja urednog izmirenja obaveza po osnovu dugoročnih kredita odobrenih od strane Crnogorske komercijalne banke AD, Podgorica u ukupnom odobrenom iznosu EUR 1.000.000 (napomena 23) upisalo hipoteku na nepokretnostima upisanim u listu nepokretnosti broj 2349 KO Novi Bar. Sadašnja vrijednost nepokretnosti na kojima je upisana hipoteka sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine je EUR 1.090.980.

15. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Dugoročni stambeni krediti dati zaposlenima	3.043.618	3.420.788
Ispravka vrijednosti stambenih kredita	(336.033)	(365.762)
	<u>2.707.585</u>	<u>3.055.026</u>

16. ZALIHE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Potrošni materijal	147.499	142.115
Gorivo i mazivo i ostali materijali	17.538	15.011
Rezervni djelovi	432.489	424.052
Sitan inventar, alat, auto gume i HTZ oprema	18.014	22.500
	<u>615.540</u>	<u>603.678</u>
Dati avansi za zalihe i usluge	-	2.182
	<u>615.540</u>	<u>605.860</u>

17. POTRAŽIVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Potraživanja od kupaca:		
- u zemlji	846.773	832.397
- u inostranstvu	525.653	613.882
	<u>1.372.426</u>	<u>1.446.279</u>
Potraživanja od zaposlenih	7.880	82.799
Potraživanja od Fonda zdravstva	2.857	178.801
Druga kratkoročna potraživanja	3.000	-
	<u>1.386.163</u>	<u>1.707.879</u>
Minus: Obezvredjenje vrijednosti	(540.117)	(538.585)
	<u>846.046</u>	<u>1.169.294</u>

17. POTRAŽIVANJA (nastavak)

Kretanja na ispravci vrijednosti potraživanja iz poslovnih odnosa u toku 2016. i 2015. godine prikazana su u sledećem pregledu:

	(Iznosi u EUR)	
	2016.	2015.
Stanje na početku godine	538.585	687.366
Ispravka vrijednosti u toku godine (napomena 12)	3.789	113.872
Naplata u toku godine (napomena 11)	(2.257)	(262.653)
Stanje na kraju godine	<u>540.117</u>	<u>538.585</u>

18. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Kratkoročni stambeni krediti dati zaposlenima	191.333	-
Ispravka vrijednosti stambenih kredita	(654)	-
	<u>190.679</u>	<u>-</u>

19. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Blagajna	5.656	8.177
Žiro računi	1.138.591	132.472
Devizni računi	21.167	15.850
Ostala novčana sredstva	-	16.823
	<u>1.165.414</u>	<u>173.322</u>

20. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST I AVR

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Akontativni porez na dodatu vrijednost	79.401	131.231
Razgraničeni troškovi osiguranja	145.993	131.175
	<u>225.394</u>	<u>262.406</u>

21. OSNOVNI KAPITAL

	31. decembar 2016		31. decembar 2015	
	Iznos	%	Iznos	%
Global ports holding – simbol KOGE	35.240.497	49.46%	35.240.497	49.46%
Global ports holding – simbol KOTE	6.051.803	8.49%	6.051.803	8.49%
Fizička lica	22.024.433	30.91%	22.380.419	31.41%
Pravna lica	7.931.666	11.13%	7,575.680	10.63%
	<u>71.248.399</u>	<u>100.00%</u>	<u>71.248.399</u>	<u>100.00%</u>

Društvo je u odnosu na prethodni period izvršilo korekciju iznosa prikazanog na osnovnom kapitalu i sprovelo usaglašavanje kapitala sa evidencijom u CRPS i CDA.

22. DUGOROČNA REZERVISANJA

	31. decembar 2016.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2015.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	76.366	610.058
	<u>76.366</u>	<u>610.058</u>

Kretanje na rezervisanjima za garancije u toku godine prikazano je u narednoj tabeli:

	31. decembar 2016.	(Iznosi u EUR) 31. decembar 2015.
Početno stanje	610.058	587.801
Isplate u toku godine	(116.943)	(56.005)
Trošak dodatnih rezervisanja (napomena 7)	1.749	78.262
Prihod po osnovu ukidanja rezervacija (napomena 11)	(418.498)	-
Stanje, 31. decembra	<u>76.366</u>	<u>610.058</u>

Rezervisanja za naknade zaposlenima izvršena su na osnovu sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova.

Sadašnja vrijednost očekivanih budućih isplata za otpremnine utvrđena je u skladu sa pravilima aktuarske matematike. Tehničke osnove korišćene za obračunavanje sadašnje vrijednosti očekivanih budućih isplata uključuju primjenu:

- procijenjene stope rasta prosječne zarade i pretpostavljenog procenta ostanka radnika u Društvu do penzije,
- godišnje kamatne stope od 7,05% za diskontovanje očekivanih budućih isplata zaposlenima.

Dugoročne obaveze, odnosno rezervisanja po osnovu otpremnina za odlazak u penziju nakon ispunjavanja uslova, iskazane su po sadašnjoj vrijednosti očekivanih budućih isplata zaposlenima na dan 31. decembra 2016. godine.

23. DUGOROČNI KREDITI

	Godišnja kamatna stopa	Kredit	2016.	2015.
<i>Dugoročne obaveze</i>				
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica	8.00%	600.000	128.029	270.608
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica	8.20%	400.000	101.325	195.026
			229.354	465.634
Tekuće dospjeće dugoročnih obaveza			(229.354)	(223.982)
			-	241.652
	2016.	2015.		
Tekuće dospjeće:				
- do jedne godine	229.354	223.982		
- od jedne do dvije godine	-	241.652		
- od dvije do tri godine	-	-		
- od tri do četiri godine	-	-		
- četiri do pet godine	-	-		
- preko pet	-	-		
	229.354	465.634		

24. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Global Ports Holding pozajmica	10.773.401	6.513.918
Obaveze za koncesiju	1.300.000	900.000
	12.073.401	7.413.918

25. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Crnogorska komercijalna banka AD, Podgorica	755.500	629.749
	755.500	629.749
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita	229.354	223.982
	984.854	853.731

26. OSTALE KRATKOROCNE OBAVEZE I PVR

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obaveze za neto zarade	173.040	386.307
Obaveze za porez na dohodak fizičkih lica	29.168	69.320
Obaveze za doprinose na teret zaposlenog	74.762	168.083
Obaveze za doprinose na teret poslodavca	41.108	93.026
Obaveze za kamate	24.594	24.583
Obaveze za kamate povezanim pravnim licima	786.142	388.952
Obaveze za otpremnine	701.966	-
Pasivna vemenska razgraničenja	15.303	-
Ostale obaveze	35.507	96.755
	<u>1.881.590</u>	<u>1.227.026</u>

27. OBAVEZE PO OSNOVU POREZA NA DODATU VRIJEDNOST I OSTALIH JAVNIH PRIHODA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obaveze za porez na imovinu	42.840	20.000
Obaveze za porez i prirez na otpremnine	97.545	19.534
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	3.292	346.521
Kratkoročni dio obaveze za koncesiju	50.000	-
	<u>193.677</u>	<u>386.055</u>

28. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Obaveze prema povezanim pravnim licima		
- u inostranstvu (napomena 29)	96.500	-
	<u>96.500</u>	<u>-</u>
Obaveze prema dobavljačima		
- u zemlji	531.855	667.612
- u inostranstvu	260.042	198.977
	<u>791.897</u>	<u>866.589</u>
Primljeni avansi	102.646	2.779
	<u>991.043</u>	<u>869.368</u>

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine
29. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

	(Iznosi u EUR)	
	31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
i) Salda obaveza		
<i>Global ports holding (napomena 24)</i>	10.773.401	6.513.918
<i>Port Akdeniz (napomena 28)</i>	96.500	-
	<u>10.869.901</u>	<u>6.513.918</u>
 Obaveza za kamate	 786.142	 388.952
 Ukupno obaveze	 <u>11.656.043</u>	 <u>6.902.870</u>
 ii) Salda rashoda		
<i>Troškovi kamata (napomena 10)</i>		
Global ports holding	<u>397.189</u>	<u>258.327</u>
 Ukupno rashodi	 <u>397.189</u>	 <u>258.327</u>

30. SUDSKI SPOROVI

Protiv Društva se vodi 26 sudskih sporova iz radnih i imovinsko pravnih odnosa. Društvo smatra da po ovom osnovu ne može doći do odlivanja značajnijih sredstava, pa shodno navedenom finansijski iskazi ne sadrže korekcije po ovom osnovu.

Društvo vodi 48 sudskih sporova iz radnih i imovinsko pravnih odnosa protiv trećih lica. Budući da u ovoj fazi nije moguće procijeniti krajnji ishod navedenih sporova i da rukovodstvo Društva smatra da po ovom osnovu ne može doći do priliva značajnijih sredstava pa finansijski iskazi ne sadrže korekcije po ovom osnovu.

31. NEMONETARNE TRANSAKCIJE

Iskaz o tokovima gotovine za period od 1. januara do 31. decembra 2016. godine za aktivnosti investiranja za poziciju „Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava“ i za aktivnosti finansiranja za poziciju „Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze“ je iskazan po neto principu. Iskaz o tokovima gotovine je korigovan za odlive po osnovu nabavke osnovnih sredstava u iznosu od EUR 2.907.086 i prilive za ostale dugoročne i kratkoročne obaveze u iznosu od EUR 2.907.086 jer nije bilo novčanog toka preko računa Društva već je obaveza prema dobavljačima izmirena direktno od strane kreditora (Global ports holding).

32. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Nakon datuma izvještavanja Društvo je od dužnika Aquapark Budva (Opština Budva) naplatilo dug sa pripadajućom kamatom i troškovima postupka u iznosu od EUR 270.411.

Kontejnerski kran Model Liebherr P137L(WS) vrijednosti EUR 6.400.000 isporučen je na područje Društva u februaru 2017. godine.

Na sjednici održanoj 27. marta 2017. godine Vrhovni sud Crne Gore je donio pravni stav (Su. I br. 73-1/17) kako slijedi:

„ I Kolektivni ugovor AD „Luka Bar“ od 06.02.2009.godine ne može se primjenjivati na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih poslodavca AD „Kontejnerski terminal i generalni tereti“ Bar – AD „Port of Adria“ Bar, nakon 30.09.2010.godine.

II Nakon prestanka važenja kolektivnog ugovora iz stava I do zaključenja novog kolektivnog ugovora kod poslodavca, na prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih AD „Port of Adria“, Bar, neposredno se primjenjuje Granski kolektivni ugovor za pomorski saobraćaj i lučko - pretovarne usluge (Sl. List RCG, br.20/2004).

III U navedenoj pravnoj situaciji, za ocjenu prava i visine jubilarne nagrade zaposlenih AD „Port of Adria“, Bar, mjerodavna je odredba člana 30 Granskog kolektivnog ugovora za pomorski saobraćaj i lučko - pretovarne usluge.

33. PORESKI RIZICI

Crna Gora trenutno ima više zakona koji regulišu razne poreze uvedene od strane nadležnih organa. Porezi koji se plaćaju uključuju porez na dodatu vrijednost, porez na dobit i poreze na zarade, zajedno sa drugim porezima koji ne zavise od rezultata poslovanja. Pored toga, zakoni kojima se regulišu ovi porezi nisu bili primjenjivani duže vrijeme za razliku od razvijenijih tržišnih privreda, dok su propisi kojima se vrši implementacija ovih zakona često nejasni ili ne postoje. Često postoje razlike u mišljenju među državnim ministarstvima i organizacijama vezano za pravnu interpretaciju zakonskih odredbi što može dovesti do neizvjesnosti i sukoba interesa. Poreske prijave, zajedno sa drugim oblastima zakonskog regulisanja (na primjer, pitanja carina, transakcije sa povezanim pravnim licima i devizne kontrole) su predmet pregleda i kontrola od više ovlašćenih organa kojima je zakonom omogućeno propisivanje jako strogih kazni i zateznih kamata.

Tumačenje poreskih zakona od strane poreskih vlasti u odnosu na transakcije i aktivnosti Društva mogu se razlikovati od tumačenja prikazanih kroz finansijske iskaze. Kao rezultat iznjetog, transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti i Društvu može biti određen dodatni iznos poreza, kazni i kamata. U skladu sa Zakonom o Poreskoj administraciji Crne Gore („Sl. list RCG“, br. 65/01, 80/04, 29/05, „Sl. list CG“, br. 20/11, 28/12 i 8/15), period zastarjelosti poreske obaveze je 5 godina, što znači da poreske vlasti imaju prava da odrede plaćanje neizmirenih poreskih obaveza u roku od 5 godina od trenutka kada je obaveza nastala. Ove činjenice utiču da poreski rizik u Crnoj Gori bude značajniji od poreskog rizika u zemljama sa razvijenijim poreskim sistemima.

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
31. decembra 2016. godine

34. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

/i/ Tržišnim rizicima,
 /ii/ Riziku likvidnosti,
 /iii/ Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta. Društvo ne koristi derivativne finansijske instrumente u bilo kojoj formi osiguranja protiv gubitaka usljed rizika. Ne postoji formalni okvir za upravljanje rizikom koji je uspostavljen u Društvu. Finansijski sektor se uglavnom fokusira na kreditni rizik i rizik likvidnosti i djeluje u individualnim slučajevima u cilju smanjenja rizika.

/i/ Tržišni rizik

(a) Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije izloženo riziku od promjene kursa valuta jer obavlja svoje poslovanje u funkcionalnoj valuti okruženja.

(b) Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promjena visine tržišnih kamatnih stopa djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promjene kamatnih stopa u mjeri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospijevaju za naplatu u različito vrijeme ili u različitim iznosima.**3.**

Rizik Društva od promjena fer vrijednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu uzetih dugoročnih obaveza od povezanog pravnog lica Global ports holding koje sadrže promjenljivu kamatnu stopu vezanu za Euribor što izlaže Društvo kamatnom riziku tokova gotovine.

(c) Rizik od promjene ostalih cijena

Rizik od promjene ostalih cijena uključuje promjenu cijene kapitala, promjenu cijene roba, rizik od prijevremenog plaćanja i rizik rezidualne vrijednosti. Društvo nije značajno izloženo ovim vrstama rizika.

/ii/ Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa, rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj cijeni u odgovarajućem vremenskom okviru kao i rizik nemogućnosti da se isplate obaveze u roku dospijeća.

Služba finansija je odgovorna za praćenje nivoa kratkoročnog finansiranja i uravnoteženje potreba kratkoročnog i dugoročnog finansiranja.

/iii/ Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza. Društvo posluje sa kreditno sposobnim partnerima. Služba finansija je odgovorna za praćenje kreditnog rizika partnera.

34. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Pravična (fer) vrijednost

Poslovna politika Društva je da objelodani informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti. U Crnoj Gori ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrijednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta.

Rukovodstvo Društva procjenjuje rizike i u slučajevima kada se ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrijednosti.

Rukovodstvo Društva smatra da iznosi u priloženim finansijskim iskazima odražavaju vrijednost koja je u datim okolnostima najvjerodostojnija i najkorisnija za potrebe izvještavanja.